

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Zmiany na rynku mięsa w warunkach zdarzeń nadzwyczajnych

Dr hab. inż. Elżbieta Szymańska, prof. SGGW

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Instytut Ekonomii i Finansów

Katedra Logistyki

Dr inż. Robert Mroczek

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Ekonomiki Agrobiznesu i Biogospodarki

Warszawa, 24.03.2023 r.

Plan wystąpienia

1. Wprowadzenie
2. Zdarzenia nadzwyczajne w teorii ekonomii
3. Gospodarstwa z produkcją żywca rzeźnego
4. Produkcja głównych gatunków mięsa w Polsce w latach 2015-2022
5. Ceny skupu żywca rzeźnego i ich zmienność w latach 2015-2022
6. Konsumpcja mięsa w kraju
7. Obroty handlu zagranicznego mięsem i jego przetworami
8. Pozycja przemysłu mięsnego i drobiarskiego w przemyśle spożywczym
9. Struktura przedsiębiorstw przemysłu mięsnego i drobiarskiego
10. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw przemysłu mięsnego i drobiarskiego
11. Podsumowanie i wnioski

Źródła danych i informacji

1. Literatura przedmiotu,
2. Ministerstwo Finansów (MF) – baza danych handlu zagranicznego za lata 2015-2022,
3. Publikowane i niepublikowane dane GUS,
4. Raporty Rynek mięsa. Stan i perspektywy nr 54-63. Analizy rynkowe. IERiGŻ PIB,
5. Raporty Rynek drobiu. Stan i perspektywy nr 55-62. Analizy rynkowe. IERiGŻ PIB.

„Czarny Łabędź” w teorii ekonomii

- Metaforę „Czarny Łabędź” wprowadził do teorii ekonomii libańsko-amerykański naukowiec, matematyk, statystyk, ekonomista oraz praktyk obrotu papierami wartościowymi, prof. Nassim Nicholas Taleb.
- W 2007 roku, tuż przed wybuchem światowego kryzysu finansowego, N.N. Taleb opublikował książkę na temat zjawiska „Czarnego łabędzia”: *The Black Swan: The Impact of Highly Improbable*. Kryzys zaś potwierdził zawarte w tym dziele konstatacje.

„Czarny Łabędź” wg Nassima Nicholas Taleba

- Wg N.N. Taleba: „Czarne łabędzie”, to nieprzewidywalne i nieregularne zdarzenia o ogromnej skali i potężnych konsekwencjach, nieoczekiwane dla każdego obserwatora – nazywanego zwykle indykiem – jeśli nie tylko go zaskoczą, ale zaszkodzą”.
- N.N. Taleb postawił tezę, że „historie tworzą przede wszystkim zdarzenia o randze Czarnych łabędzi, podczas gdy my skupiamy się na jak najdokładniejszym zrozumieniu tego, co zwyczajne, dlatego nasze modele, teorie i interpretacje nie mogą ich wychwycić ani zmierzyć możliwości wystąpienia tego rodzaju wstrząsów” (*Antykruchość. O rzeczach, którym służą wstrząsy*, 2013, s. 25).

„Czarny Łabędź” a „Biały Łabędź”

- „Białe Łabędzie” – zdarzenia, o których istnieniu wiemy i które nie stanowią wielkiego zaskoczenia, a rozkład prawdopodobieństwa ich wystąpienia jest normalny.
- Zaliczenie konkretnego wydarzenia do którejś z tych kategorii zależy od jego usytuowania na osi czasu.
- Można przyjąć, że pewne zdarzenie nie może być „Czarnym Łabędziem” permanentnie, po jakimś czasie bowiem efekt zaskoczenia przemija i czarny łabędź staje się biały.

„Szary nosorożec” w teorii ekonomii

- „Szary nosorożec” – zdarzenie, którego symptomy są wyraźne i możliwe do zauważenia z wyprzedzeniem względem zaistnienia samego zdarzenia, które jest lekceważone pomimo potencjalnie dużych skutków, jakie może ono wywołać.
- Termin ten został wprowadzony w styczniu 2013 roku podczas Forum Ekonomicznego w Davos przez Michele M. Wucker – amerykańską analityczkę specjalizującą się w ekonomii i tematyce kryzysowej.
- Koncepcja ta została rozwinięta w książce wydanej w 2016 roku pt. *The Gray Rhino: How to Recognize and Act on the Obvious Dangers We Ignore* (czyli: *Szary Nozorożec: Jak rozpoznać oczywiste zagrożenia, które ignorujemy, i jak na nie reagować*).

Przykłady zdarzeń nadzwyczajnych na świecie po 2000 roku

2000: Bańka internetowa (Dot-Com Crash)

2001: Zamach na World Trade Center (9/11 Crash)

2008: Kryzys finansowy

2009: Europejski kryzys zadłużeniowy

2011: Katastrofa nuklearna w Fukushima

2014: Kryzys naftowy

2015: Chiński Black Monday

2019: Pandemia Covid-19

2020: Brexit

2022: Wojna w Ukrainie

Zmiany w gospodarce światowej w wyniku pandemii Covid-19

- straty na rynkach finansowych, w handlu, usługach,
- ograniczenia w przemieszczaniu się między krajami,
- przerwane łańcuchy dostaw,
- problemy z transportem,
- dynamiczny wzrost regulacji prawnych determinujących życie gospodarcze,
- równoczesny szok popytowy (brak sprzętu medycznego, np. respiratorów) i podażowy (produkcja ropy naftowej),
- zwiększenie współpracy międzynarodowej na rzecz zdrowia publicznego,
- zmiany w polityce gospodarczej,
- wzrost znaczenia polityki lokalnej (wzrost kapitału społecznego), państwowej (tarcze covidowe, walka o maseczki i sprzęt ochronny), regionalnej – UE programy pomocowe.

Zmiany w gospodarce światowej w wyniku wojny w Ukrainie

- utrudnienia w wymianie handlowej z Rosją i Ukrainą,
- napływ uchodźców z Ukrainy,
- zmiany na rynku pracy,
- wzrost cen surowców energetycznych,
- wzrost cen produktów żywnościowych,
- obniżenie dynamiki wzrostu PKB,
- wzrost inflacji,
- ograniczenia w łańcuchach dostaw,
- ograniczenia w transporcie,
- zwiększenie wydatków na zbrojenia.

Epidemie chorób zwierząt gospodarskich

Drób

- Wysoce zaraźliwa grypa u ptaków (HPAI)

Trzoda chlewna

- Afrykański pomór świń (ASF)

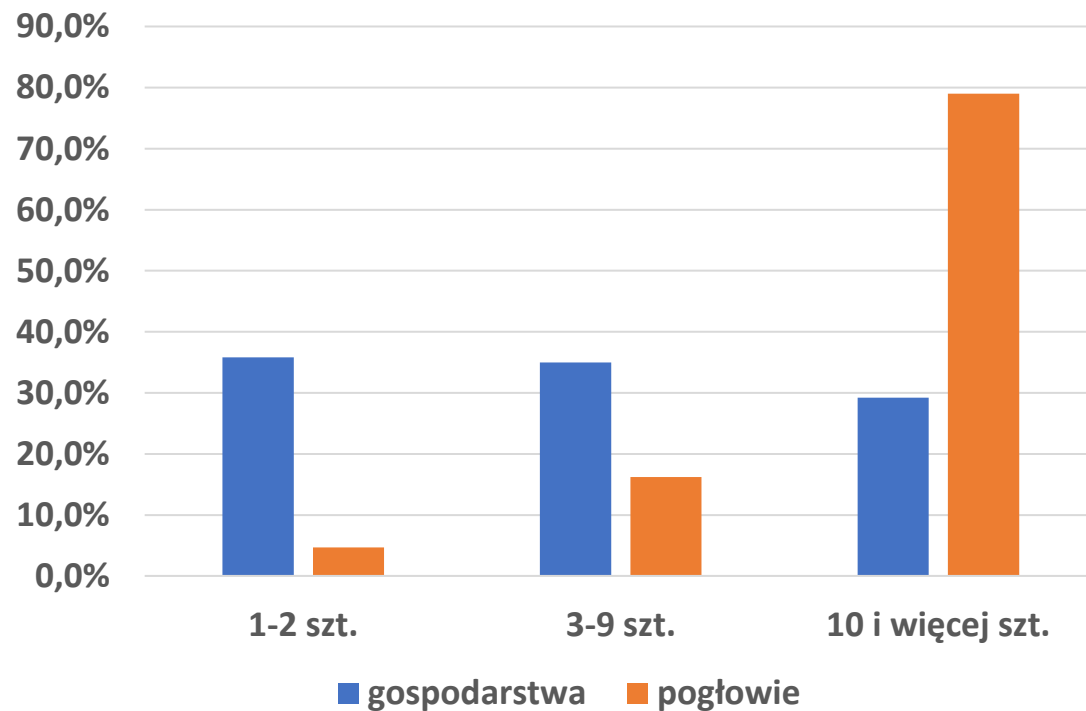
Bydło

- Gąbczasta encefalopatia bydła (BSE)

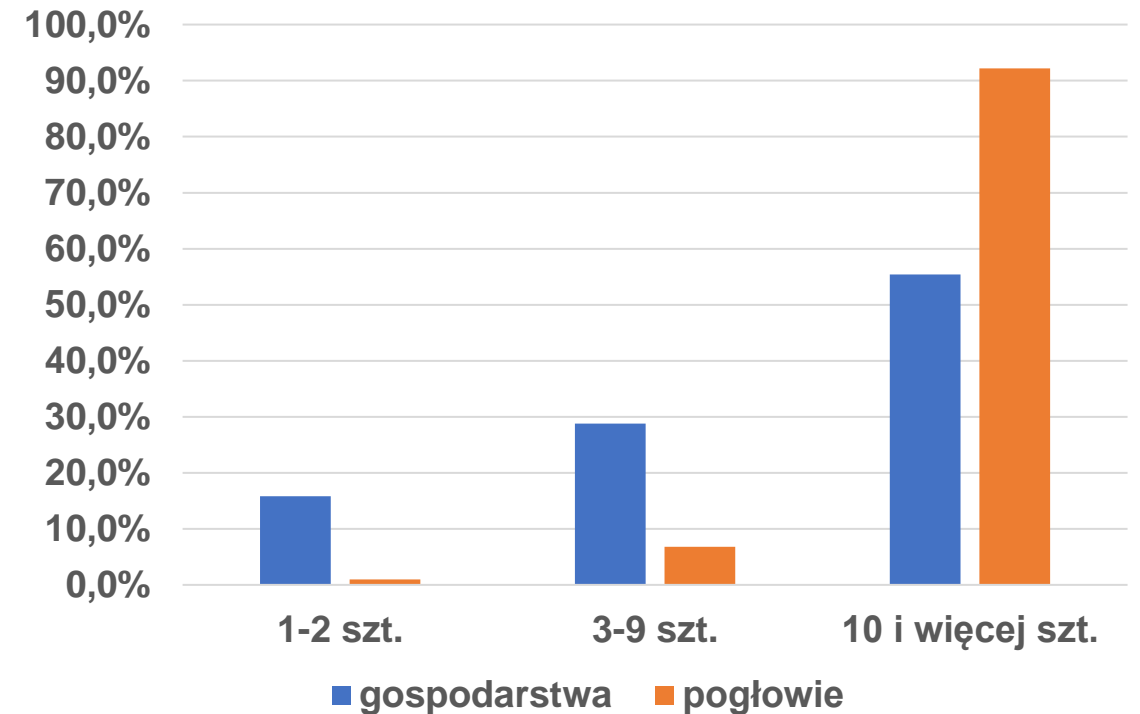

Struktura gospodarstw z chowem bydła

2010 rok

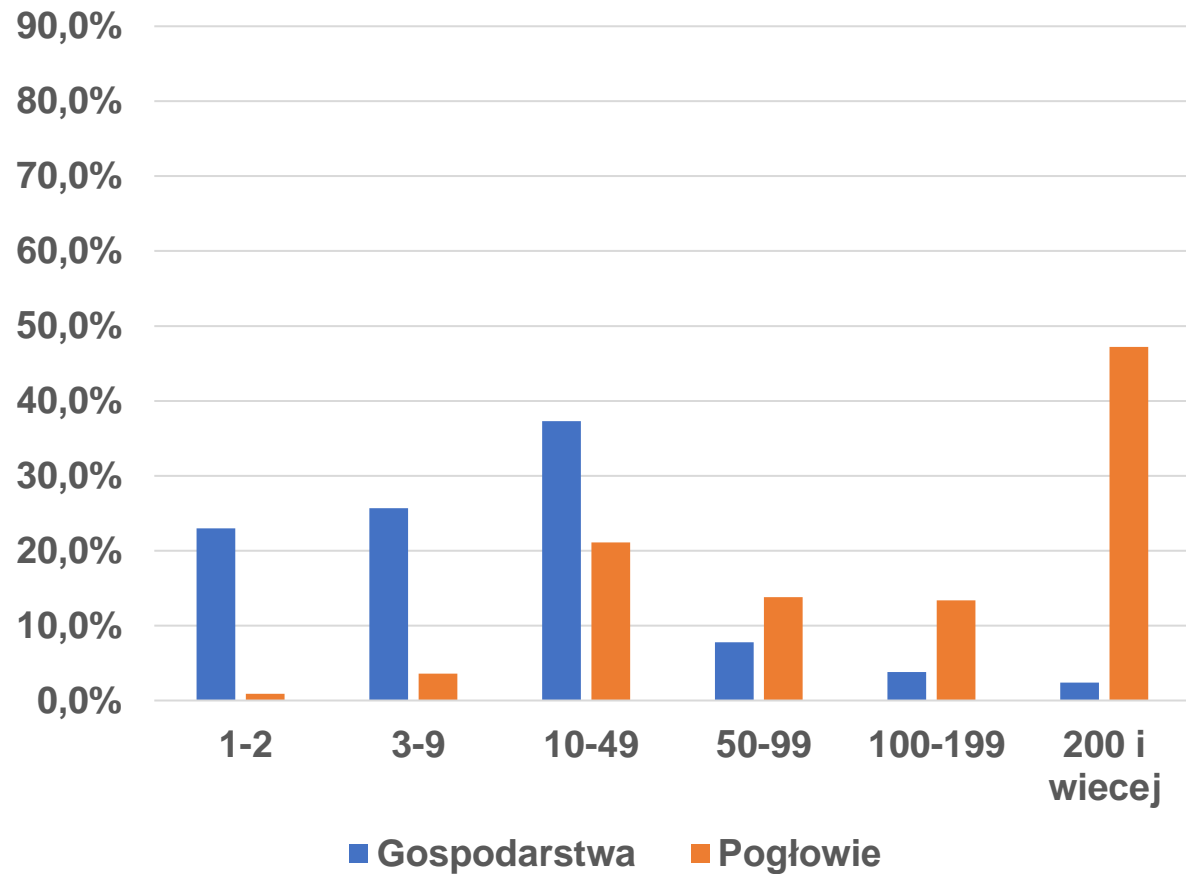

2020 rok

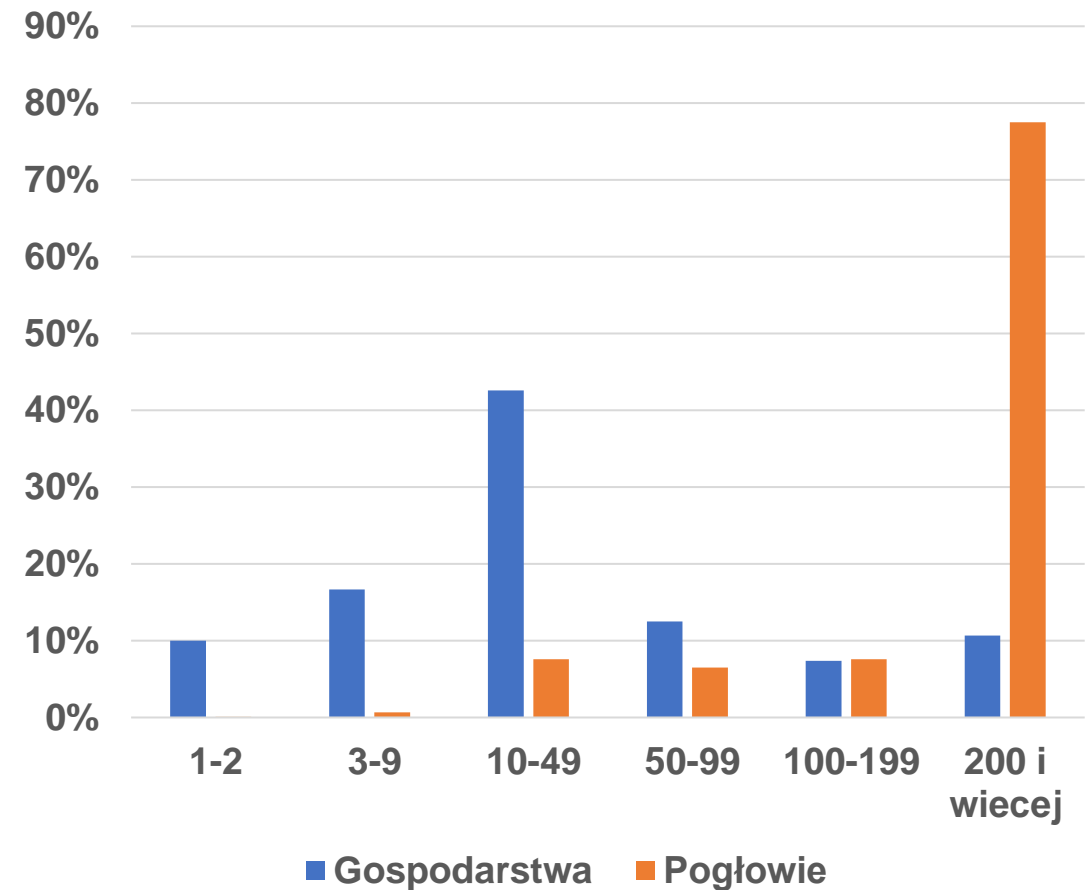

Struktura gospodarstw z chowem trzody chlewnej

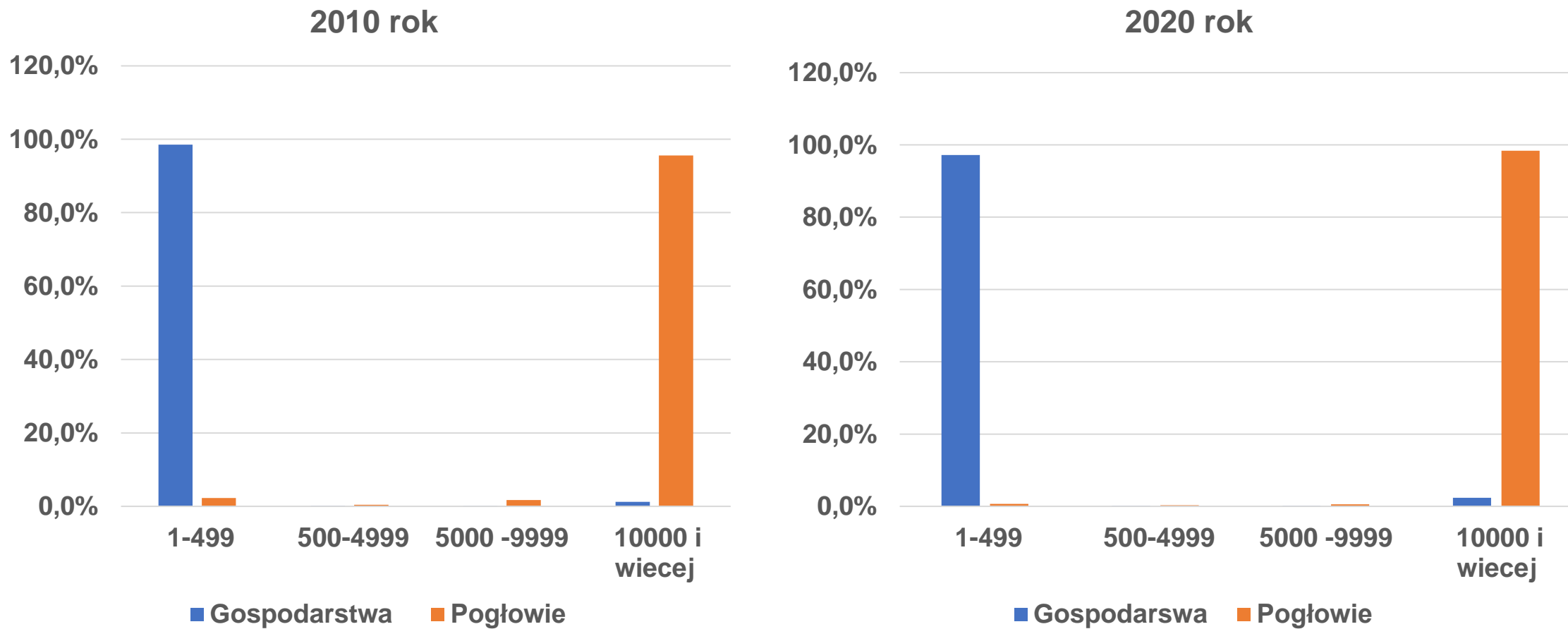
2010 rok - 388,5 tys. gospodarstw

2020 rok - 84,7 tys. gospodarstw

Struktura gospodarstw z chowem brojlerów kurzych

Znaczenie produkcji żywca rzeźnego (wieprzowego, wołowego i drobiowego) w globalnej produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	2015		2021	
	mld zł	udział w %	mld zł	udział w %
Globalna produkcja rolnicza	98,6	100,0	134,8	100,0
w tym:				
żywiec rzeźny	28,0	28,4	35,4	24,1
w tym:				
• trzoda chlewna	10,8	11,0	12,6	9,4
• bydło	5,5	5,6	7,7	5,7
• drób	11,2	11,4	14,8	11,0

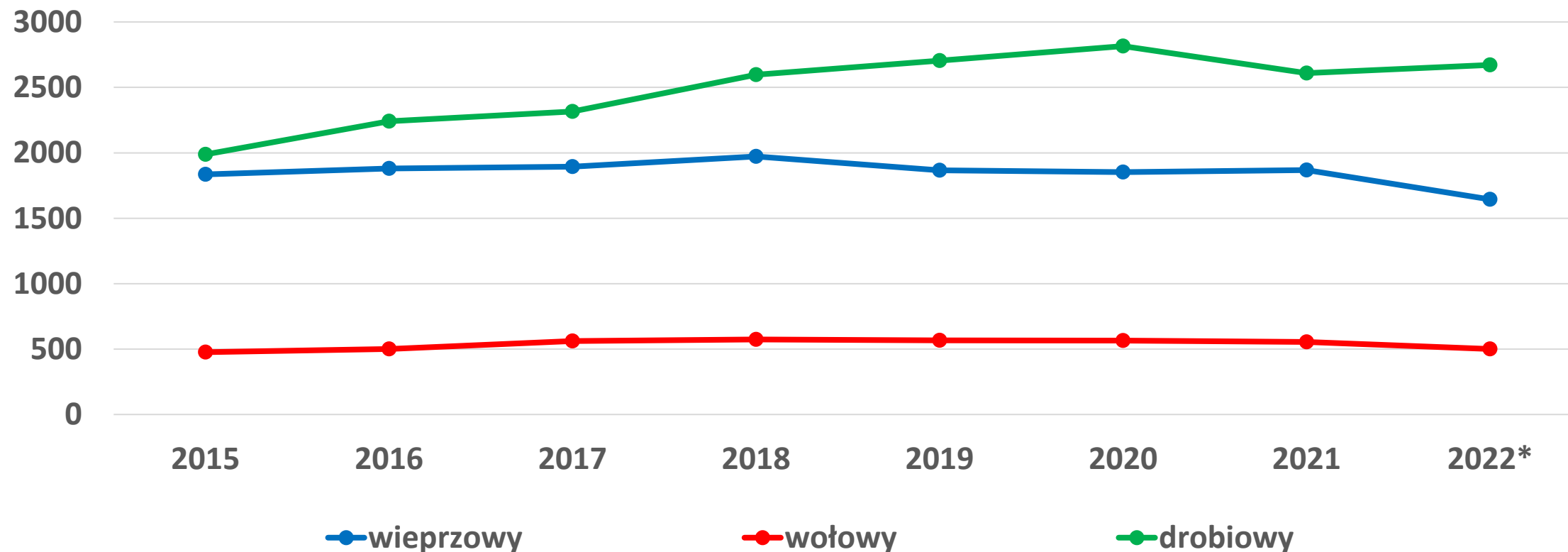

Znaczenie produkcji żywca rzeźnego (wieprzowego, wołowego i drobiowego) w towarowej produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	2015		2021	
	mld zł	udział w %	mld zł	udział w %
Towarowa produkcja rolnicza	74,2	100,0	100,4	100,0
w tym:				
żywiec rzeźny	26,2	35,3	34,3	34,2
w tym:				
• trzoda chlewna	9,9	13,3	12,6	12,6
• bydło	5,2	7,0	7,0	7,0
• drób	10,8	14,6	14,4	14,3

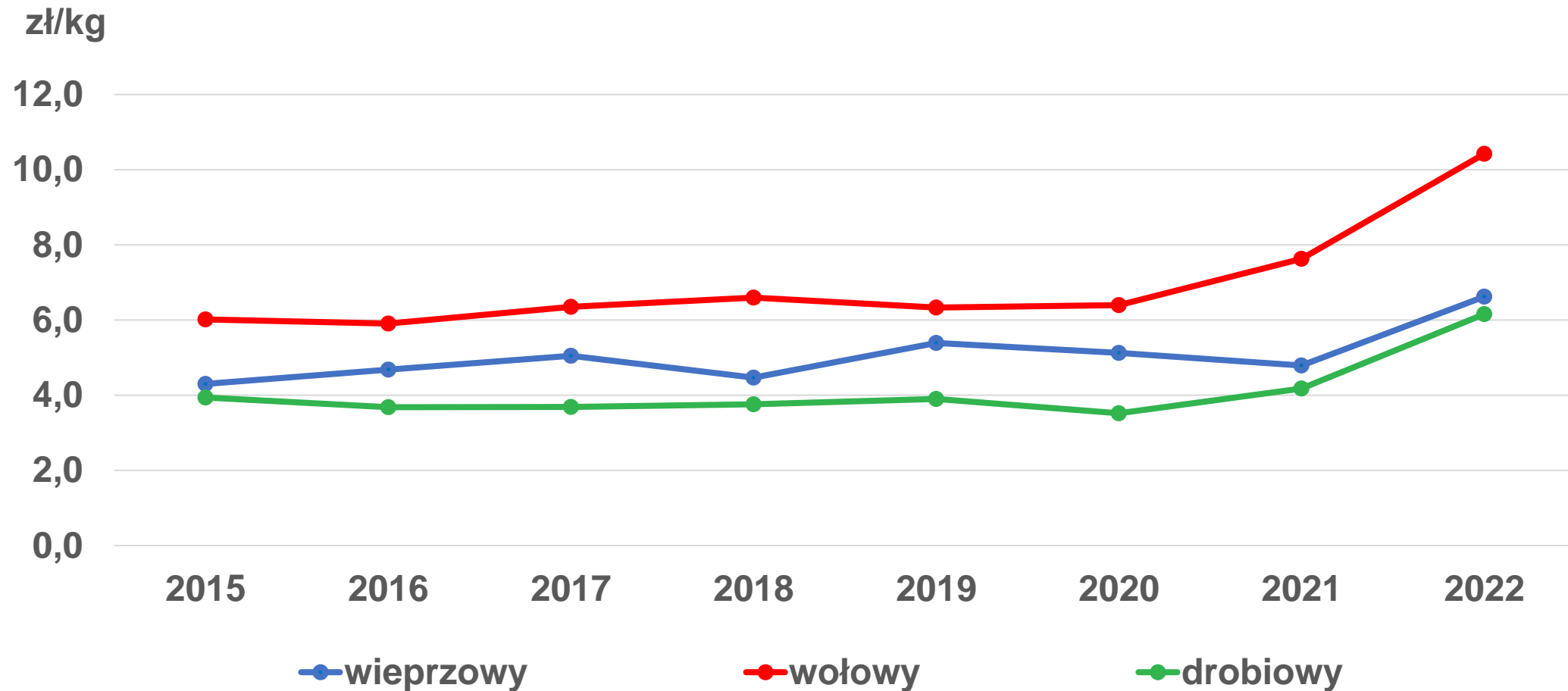
Produkcja żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego w Polsce w latach 2015-2022 (w wadze bitej ciepłej)

tys. ton

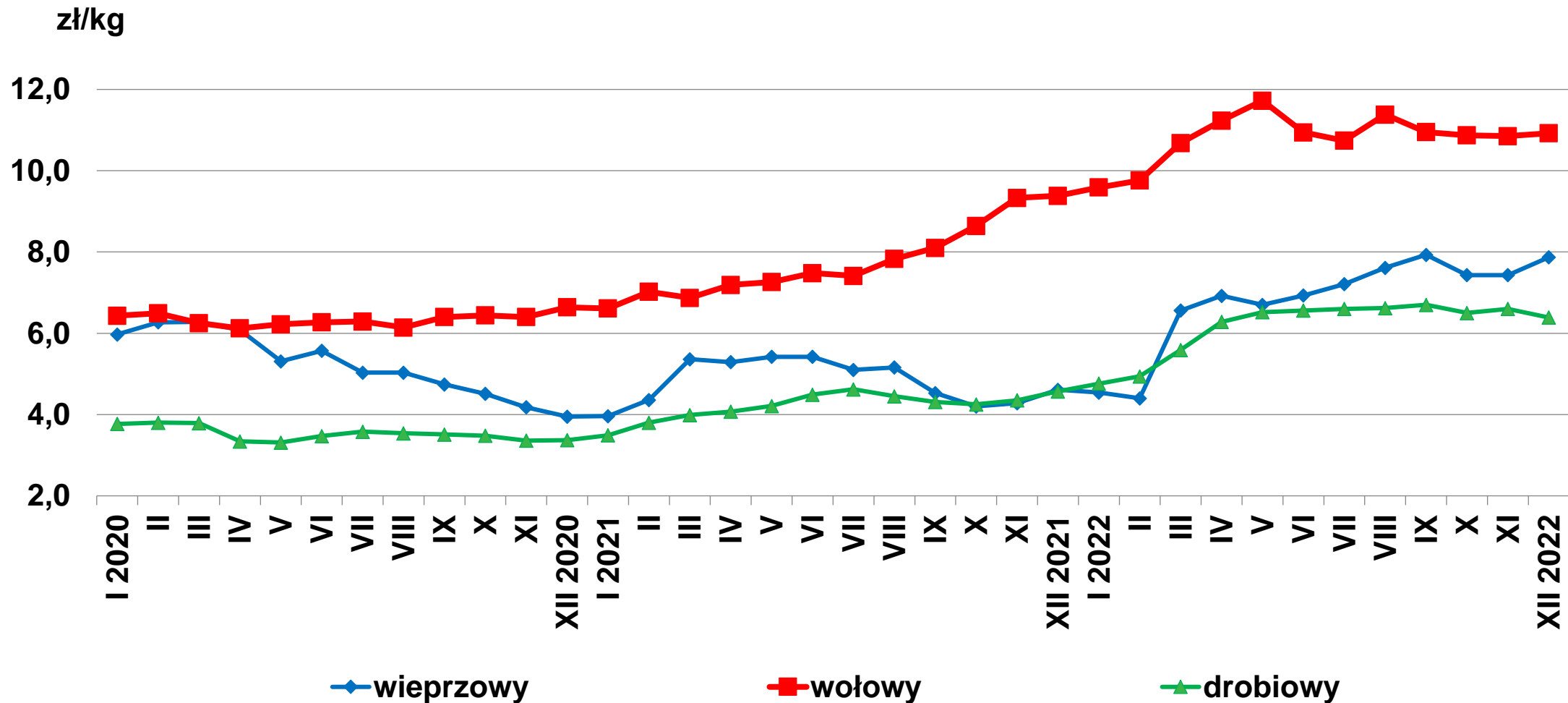

^a prognoza IERiGŻ-PIB, ^b bez cieląt, ^c przede wszystkim brojlery kurcze i indycze

Przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego w latach 2015-2022

Ceny skupu żywca rzeźnego w latach 2020-2022

Zmienność cen skupu żywca rzeźnego w latach 2017-2019 i 2020-2022

Lata	Średnia cena skupu (zł/kg)	Odchylenie od średniej trzydziestosześcioletniej	
		w zł	w %
		żywiec wieprzowy	
2017-2019	5,01	±0,55	±11,0
2020-2022	5,62	±1,03	±18,4
		żywiec wołowy	
2017-2019	6,36	±0,15	±2,4
2020-2022	8,30	±1,81	±21,8
		żywiec drobiowy	
2017-2019	3,77	±0,15	±4,0
2020-2022	4,58	±1,06	±23,1

Konsumpcja mięsa w Polsce w latach 2015-2022

Lata	Spożycie (w kg na mieszkańca)			
	Mięso i podroby			
	Ogółem	w tym: mięso bez podrobów		
		wieprzowe	wołowe	drobiowe
2015	75,0	41,4	1,2	27,1
2016	77,6	40,8	2,1	29,2
2017	74,6	38,2	3,2	27,6
2018	80,2	42,6	3,0	29,6
2019	75,9	40,3	2,7	28,3
2020	78,1	40,8	2,5	29,2
2021	75,1	42,0	2,5	28,5
2022 ^a	76,0	41,0	2,0	28,0

^a szacunek IERiGŻ PIB

Obroty handlu zagranicznego wieprzowiną w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^a
	tys. ton (w wadze produktu, żywiec w ekw. mięsa)							
Eksport	719,1	768,8	866,2	890,8	833,1	819,9	808,8	755,2
Import	854,1	880,4	934,8	1004,5	918,3	945,3	1005,7	1055,7
Saldo	-135,0	-111,6	-68,6	-113,7	-85,2	-125,4	-197,0	-300,5
mln euro								
Eksport	1317,7	1476,1	1835,6	1712,7	1695,4	1742,1	1664,1	1935,1
Import	1515,1	1664,7	1963,2	1831,7	2074,7	1941,5	1724,3	2234,5
Saldo	-197,4	-188,6	-127,6	-119,0	-379,3	-199,4	-60,2	-299,4

^a dane wstępne MF

Obroty handlu zagranicznego wołowiną w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^a
	tys. ton (w wadze produktu, żywiec w ekw. mięsa)							
Eksport	433,2	428,1	473,5	464,4	458,1	466,3	460,9	448,5
Import	65,9	76,8	73,3	77,5	69,1	64,4	84,9	108,6
Saldo	367,3	351,3	400,2	386,9	389,0	402,0	376,0	339,9
	mln euro							
Eksport	1371,9	1337,5	1580,3	1673,2	1611,0	1624,5	1873,3	2442,1
Import	147,1	170,0	182,9	201,1	187,5	167,8	222,5	372,0
Saldo	1224,8	1167,5	1397,4	1472,1	1423,5	1456,7	1650,9	2070,1

^a dane wstępne MF

Obroty handlu zagranicznego mięsem drobiowym w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^a
	tys. ton (w wadze produktu, żywiec w ekw. mięsa)							
Eksport	957,2	1148,5	1287,1	1482,2	1641,0	1689,3	1707,5	1837,0
Import	148,0	168,8	183,2	198,6	216,9	192,7	226,6	258,6
Saldo	809,2	979,7	1103,9	1283,6	1424,1	1496,6	1480,9	1536,9
	mln euro							
Eksport	1953,2	2104,8	2330,9	2809,2	3110,2	2879,2	3368,3	5181,5
Import	244,8	267,1	274,2	316,4	332,3	276,8	344,8	448,1
Saldo	1708,4	1837,7	2056,7	2492,8	2777,9	2602,3	3023,5	4713,4

^a dane wstępne MF

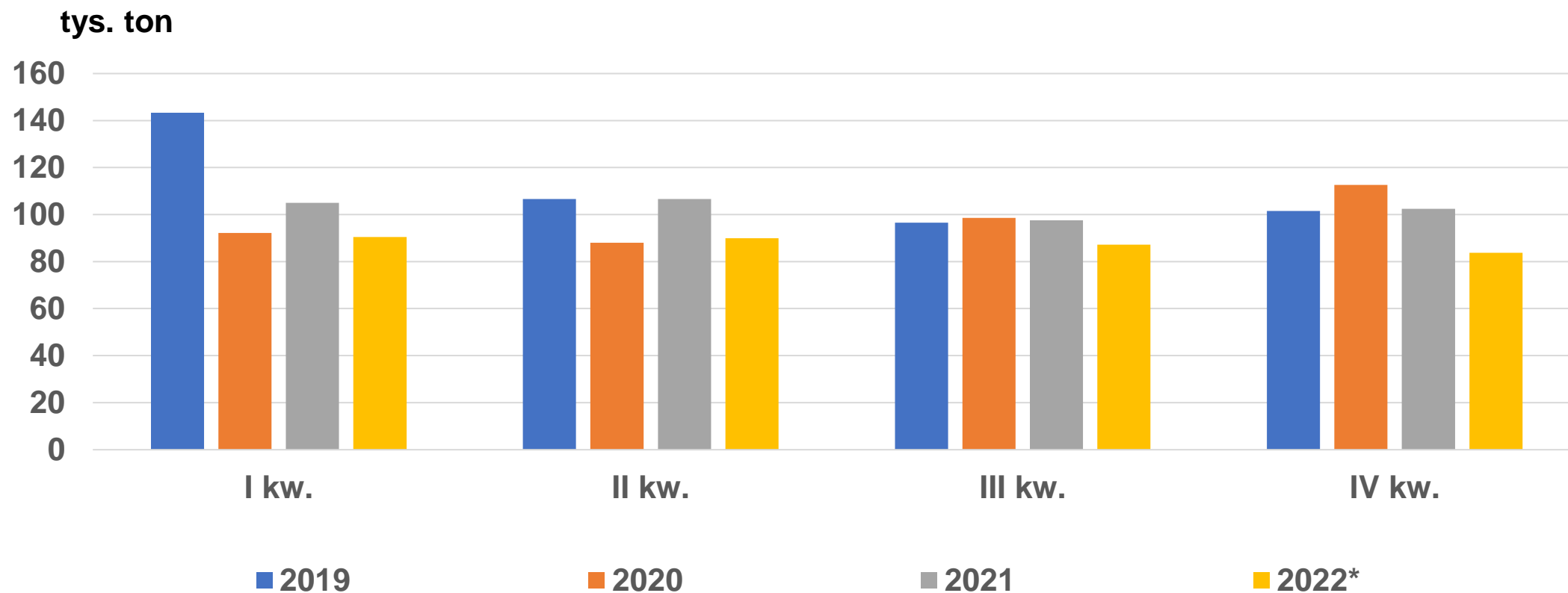

Obroty handlu zagranicznego mięsem wieprzowym, wołowym i drobiowym w latach 2015-2022

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^a
	tys. ton (w wadze produktu, żywiec w ekw. mięsa)							
Eksport	2109,5	2345,4	2626,8	2837,4	2932,2	2975,5	2977,2	3040,7
Import	1068,0	1126,0	1191,3	1280,6	1204,3	1202,4	1317,2	1422,9
Saldo	1041,5	1219,4	1435,5	1556,8	1727,9	1773,2	1659,9	1576,3
	mln euro							
Eksport	4642,8	4918,4	5746,8	6195,1	6416,6	6245,8	6905,7	9558,7
Import	1907,0	2101,5	2420,3	2349,2	2594,5	2386,1	2291,6	3054,6
Saldo	2735,8	2816,6	3326,5	3845,9	3822,1	3859,7	4614,2	6484,1

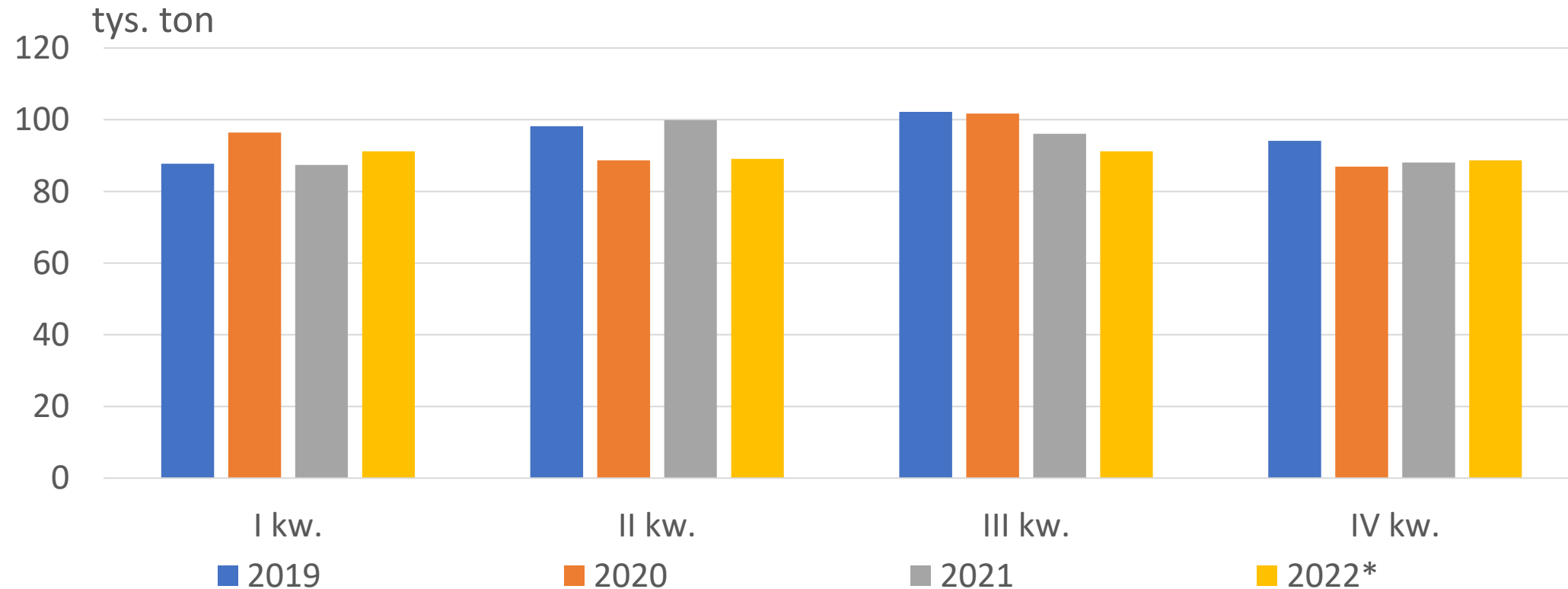
^a dane wstępne MF

Eksport mięsa wieprzowego (kod 0203) z Polski w latach 2019-2022

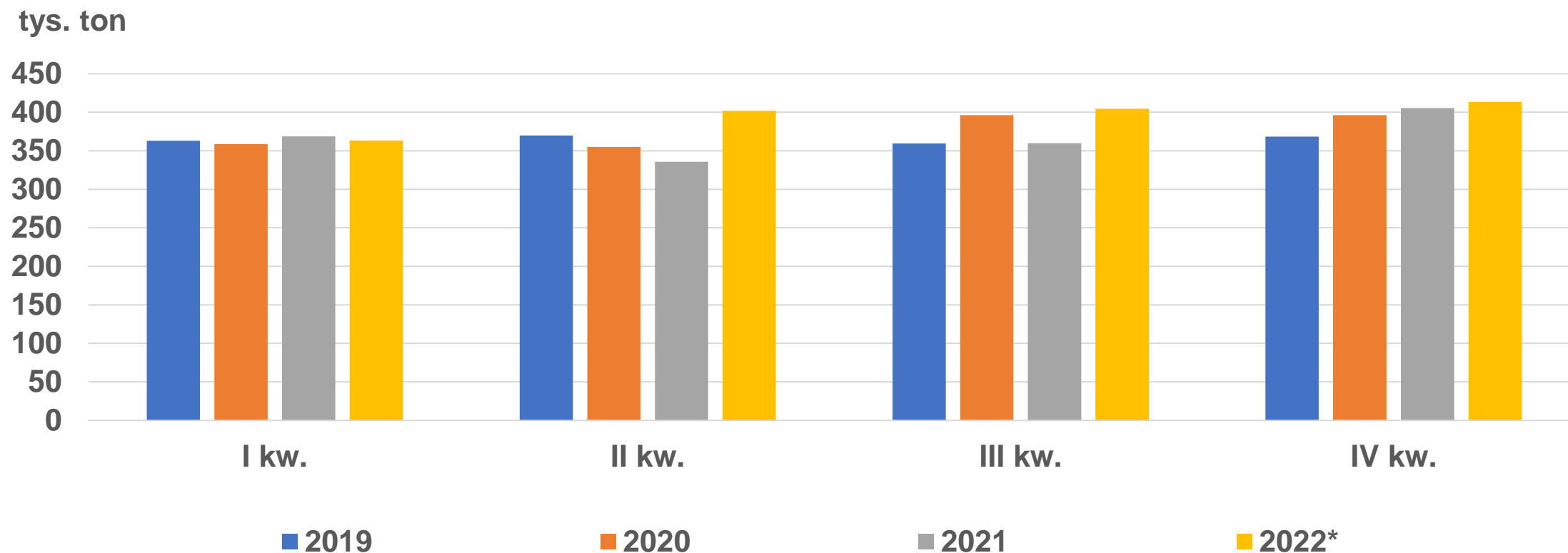
*dane wstępne MF

Eksport mięsa wołowego^a z Polski w latach 2019-2022

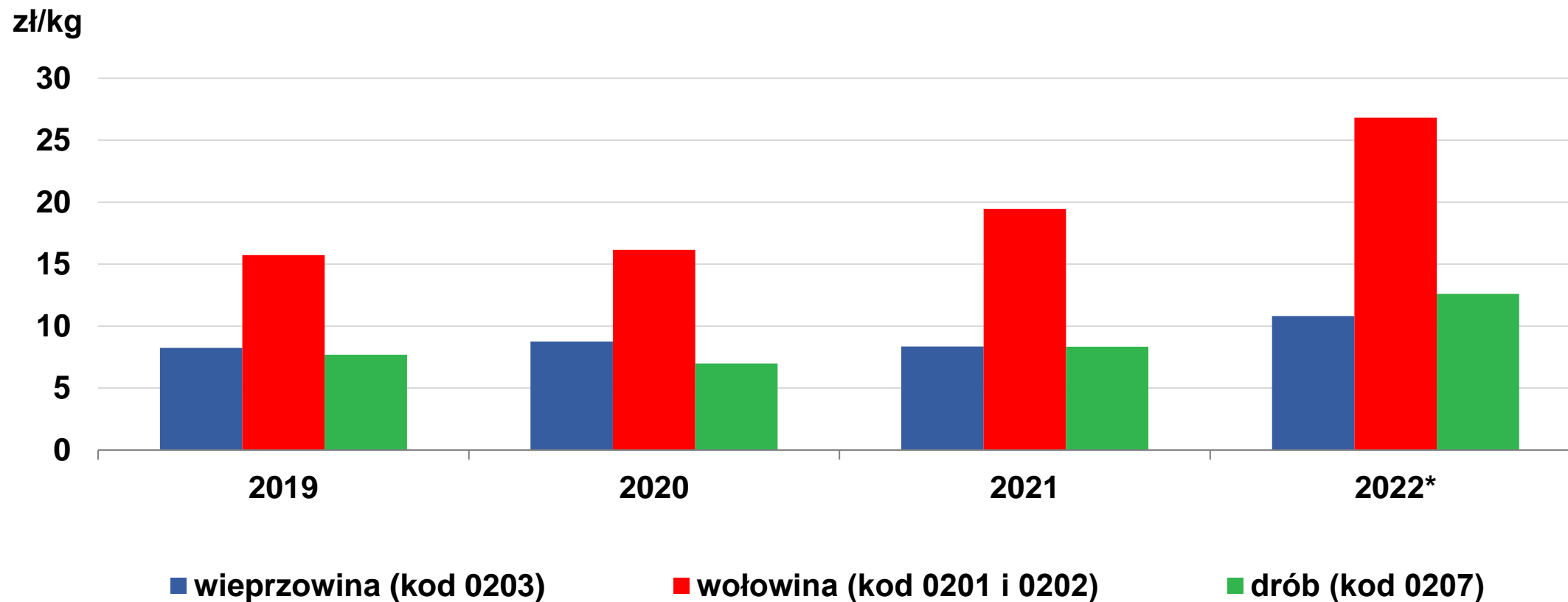
^a wołowina świeża lub schłodzona (kod 0201) i mrożona (kod 0202), *dane wstępne MF

Eksport mięsa drobiowego (kod 0207) z Polski w latach 2019-2022

*dane wstępne MF

Ceny mięsa w eksporcie z Polski w latach 2019-2022

*szacunek własny na podstawie wstępnych danych MF o eksporcie mięsa w 2022 r.

Struktura podmiotowa i koncentracja produkcji firm przemysłu mięsnego^a (PKD 10.11 i 10.13) i drobiarskiego^b (PKD 10.12)

Wyszczególnienie	2015			2020		
	liczba firm	wartość produkcji sprzedanej (mld zł)	udział (w %)	liczba firm	wartość produkcji sprzedanej (mld zł)	udział (w %)
Firmy razem	1223	57,2	100,0	1165	75,8	100,0
w tym:						
• małe (10-49 osób)	843	8,9	15,5	810	10,3	13,6
• średnie (50-249 osób)	288	15,6	27,3	270	20,0	26,4
• duże (powyżej 250 osób)	92	32,7	57,2	85	45,5	60,0

W Polskiej Klasyfikacji Działalności (tzw. PKD) oznaczenia dla głównych produktów przemysłu mięsnego i drobiarskiego są następujące:

^a PKD 10.11 – przetwórstwo i konserwowanie mięsa z wyłączeniem mięsa z drobiu,

PKD 10.13 – produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego,

^b PKD 10.12 – przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu

Udział przemysłu mięsnego i drobiarskiego w wartości produkcji sprzedanej i w zatrudnieniu przemysłu spożywczego

Wyszczególnienie	2015				2020			
	WPS ^a	udział	zatrudnienie	udział	WPS ^a	udział	zatrudnienie	udział
	(mld zł)	(%)	(tys. osób)	(%)	(mld zł)	(%)	(tys. osób)	(%)
Przemysł spożywczy^b	192,9	100,0	385,4	100,0	252,3	100,0	392,0	100,0
w tym:								
mięsny i drobiarski	57,2	29,6	111,9	29,0	75,8	30,0	110,4	28,2
w tym:								
• mięsny	45,6	23,6	94,0	24,4	62,0	24,6	94,3	24,1
• drobiarski	11,6	6,0	17,9	4,6	13,8	5,4	16,1	4,1

^a WPS – wartość produkcji sprzedanej,

^b bez tytoniowego

Stan finansowy przemysłu mięsnego (PKD 10.11 i 10.13)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I półrocze 2022
Liczba badanych firm	656	629	599	565	539	492	475	412
Zatrudnienie (tys. osób)	85,9	84,6	83,7	80,0	81,2	80,9	79,2	75,6
Przychody ze sprzedaży (mld zł)	47,6	51,4	56,6	55,8	60,7	59,0	63,6	39,1
Zysk netto (mln zł)	1 447	1 267	1 763	1 762	1 351	2 214	2 626	1 655
Zadłużenie długoterminowe (mln zł)	2 137	2 749	3 591	3 923	4 437	3 785	3 690	3 835
Zobowiązania krótkoterminowe (mln zł)	6 914	7 552	7 791	8 440	8 858	7 787	9 282	10 494
Inwestycje (mln zł)	1297	1197	1223	1218	1374	1 245	1 440	803

Wskaźniki finansowe przemysłu mięsnego

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I półrocze 2022
Wskaźniki rentowności (w % przychodów)								
• zysk brutto	3,40	2,86	3,41	3,54	2,61	4,28	4,71	4,98
• zysk netto	3,01	2,45	3,07	3,14	2,21	3,71	4,10	4,21
ROE (w %)	15,0	13,1	16,4	16,7	11,8	19,2	20,5	24,1
Udział firm rentownych								
w ogólnej liczbie firm (w %)	89,0	82,2	85,3	87,8	83,1	88,8	86,1	81,8
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	1,31	1,32	1,46	1,40	1,33	1,34	1,31	1,36
Stopa inwestowania	1,50	1,31	1,30	1,28	1,36	1,12	1,22	1,28

Stan finansowy przemysłu drobiarskiego (PKD 10.12)

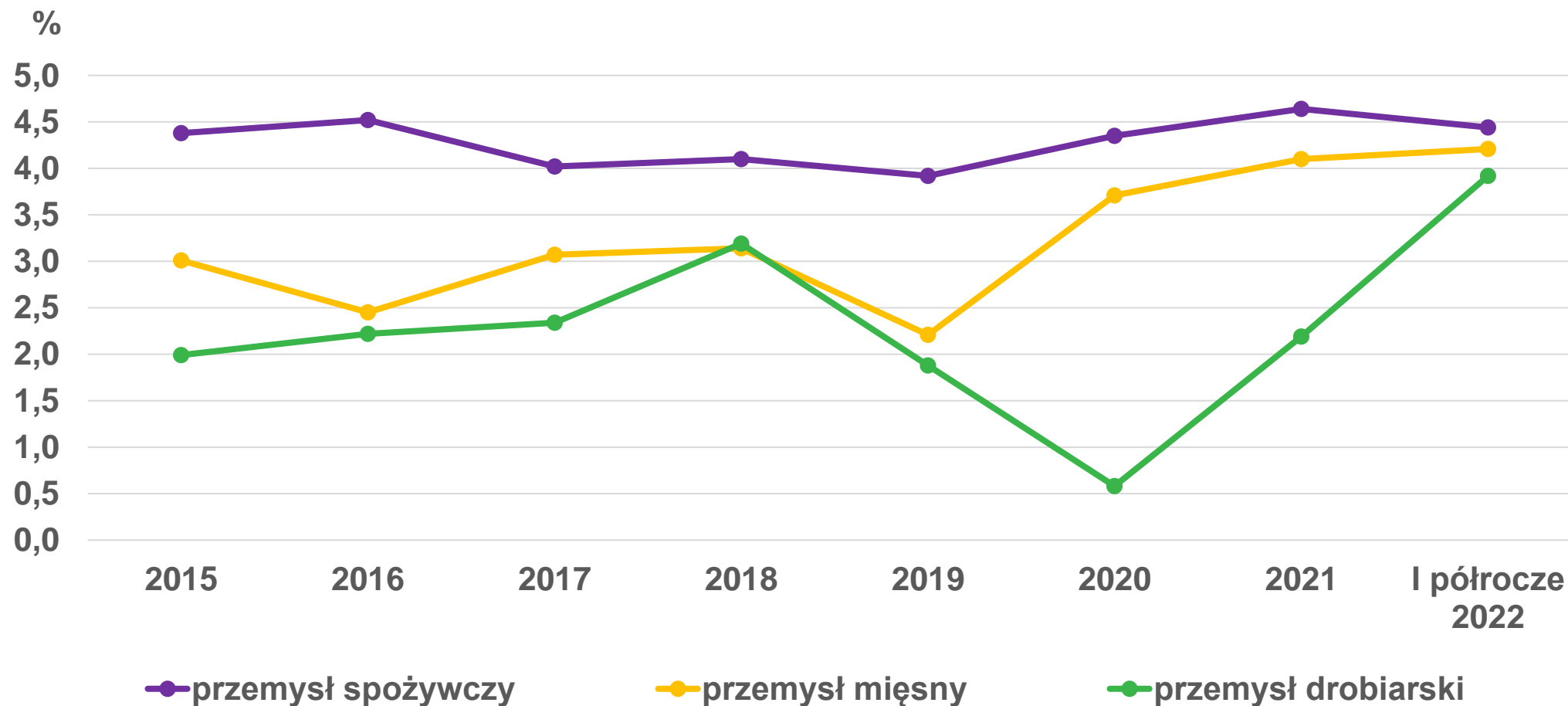
Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I półrocze 2022
Liczba badanych firm	112	116	107	100	97	97	90	82
Zatrudnienie (tys. osób)	16,0	16,7	16,1	15,2	14,3	13,9	12,8	12,2
Przychody ze sprzedaży (mld zł)	11,6	12,4	12,8	13,9	14,0	13,4	15,0	10,2
Zysk netto (mln zł)	235	280	304	455	268	81	341	415
Zadłużenie długoterminowe (mln zł)	645	772	773	518	842	1011	975	902
Zobowiązania krótkoterminowe (mln zł)	1 493	1 674	1 786	2 029	1 956	2 057	2 133	2787
Inwestycje (mln zł)	337	382	371	302	387	368	362	124

Wskaźniki finansowe przemysłu drobiarskiego

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I półrocze 2022
Wskaźniki rentowności (w % przychodów)								
• zysk brutto	2,34	2,52	2,53	3,57	2,24	0,78	2,48	4,47
• zysk netto	1,99	2,22	2,34	3,19	1,88	0,58	2,19	3,95
ROE (w %)	14,84	16,24	14,89	17,85	10,15	3,37	13,42	30,56
Udział firm rentownych								
w ogólnej liczbie firm (w %)	89,3	83,6	87,9	91,0	82,5	67,0	86,7	89,0
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	1,34	1,30	1,34	1,28	1,35	1,21	1,24	1,23
Stopa inwestowania	1,92	1,90	1,70	1,26	1,48	1,27	1,22	0,77

Rentowność netto w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego i drobiarskiego na tle wyników przemysłu spożywczego w latach 2015-2022

Podsumowanie i wnioski

- 1. Przewidywalne funkcjonowanie gospodarki zakłócają zdarzenia nadzwyczajne, do których należy zaliczyć rozwój pandemii Covid-19 oraz inwazję Rosji na Ukrainę. W literaturze trwa dyskusja, czy zdarzenia te należy uznać za „Czarne Łabędzie”, czy też „Szare Nosorożce”. Faktem jest, że zdarzenia te miały i mają potężne konsekwencje dla całej gospodarki światowej. Oprócz pandemii Covid-19 i wojny w Ukrainie na funkcjonowanie rynku mięsa w dużym stopniu oddziałuje również występowanie różnych chorób zakaźnych, takich jak: afrykański pomór świń (ASF), grypa ptaków (HPAI), czy „choroba szalonych krów” (BSE), które również mają charakter zdarzeń nadzwyczajnych.**
- 2. Na rynku żywności zachodzą duże zmiany strukturalne. Zmniejsza się liczba gospodarstw z chowem zwierząt i jednocześnie zwiększa się skala produkcji w gospodarstwach. W latach 2010-2022 szczególnie zmniejszyła się liczba gospodarstw z trzodą chlewną (o 78,2%), co wynikało głównie z braku opłacalności produkcji i rozwoju ASF. Na rynku mięsa wołowego zmniejsza się udział gospodarstw utrzymujących krowy mleczne, a zwiększa się liczba podmiotów z chowem bydła opasowego. Z kolei na rynku drobiu, ze względu na mniejsze rozdrobnienie produkcji i integrację podmiotów w łańcuchu dostaw, występują mniejsze zmiany w strukturze gospodarstw.**

Podsumowanie i wnioski

3. **Produkcja żywca rzeźnego jest ważną gałęzią produkcji w polskim rolnictwie i stanowi podstawową bazę surowcową dla firm przemysłu mięsnego oraz drobiarskiego. W strukturze produkcji globalnej udział produkcji żywca rzeźnego w latach 2015-2021 zmniejszył się do 24,1%, a w strukturze produkcji towarowej do 34,2%. Wartość produkcji trzody chlewnej, bydła i drobiu w analizowanym okresie wzrosła, ale udział trzody chlewnej i drobiu w produkcji globalnej i towarowej się zmniejszył.**
4. **W okresie pandemii Covid-19 oraz wojny w Ukrainie duży wpływ na sytuację ekonomiczną producentów rolnych miały ceny skupu żywca rzeźnego. Od 2020 roku odnotowano istotny ich wzrost i znaczne wahania, zwłaszcza w zakresie cen skupu żywca wieprzowego. Wzrost cen skupu zwierząt przyczynił się do wzrostu kosztów produkcji w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego. Skutki wymienionych zdarzeń nadzwyczajnych wpłynęły na cały sektor mięsny, który jest największym działem przetwórstwa (pod względem wartości produkcji sprzedanej oraz zatrudnienia) w przemyśle spożywczym.**

Podsumowanie i wnioski

5. **Pandemia Covid-19, której apogeum przypadło na 2020 rok, nie zachwiała w znaczący sposób rynkiem mięsa, ale spowodowała utrudnienia w realizacji eksportu, co skutkowało jego zmniejszeniem, zwłaszcza mięsa wieprzowego w I połowie 2020 roku. Było to zjawisko przejściowe, gdyż w następnych kwartałach sprzedaż zagraniczna głównych rodzajów mięsa ustabilizowała się, a nawet wzrosła. Na tej podstawie można stwierdzić, że w trudnych warunkach gospodarowania (jeżeli dotyczą one wszystkich uczestników rynku w równym stopniu), firmy przetwórstwa mięsnego i eksporterzy mięsa z Polski potrafią sobie radzić.**
6. **Wprowadzone restrykcje i obostrzenia w życiu społecznym i gospodarczym spowodowały, że firmy przetwórcze musiały szybko reagować na nową sytuację w zakresie zaopatrzenia w surowiec, organizacji produkcji oraz sprzedaży. Przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego musiały wprowadzać dodatkowe zabezpieczenia, zwiększając poziom bezpieczeństwa, aby zapewnić ciągłość produkcji, co oznaczało dodatkowe koszty.**

Podsumowanie i wnioski

7. W latach 2020-2021 i w I półroczu 2022 roku wyniki ekonomiczno-finansowe przemysłu mięsnego (przetwórstwa mięsa czerwonego), mimo niekorzystnych uwarunkowań zewnętrznych, były najwyższe od lat. Z kolei dla przemysłu drobiarskiego 2020 rok był jednym z najtrudniejszych od czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej. Wynikało to m.in. z zamknięcia sektora HoReCa, grypy ptaków oraz mniejszych przychodów z eksportu mięsa drobiowego. W 2021 roku sytuacja ekonomiczno-finansowa przemysłu drobiarskiego znacząco poprawiła się, mimo ponad 400 stwierdzonych ognisk grypy ptaków w Polsce.
8. Wybuch wojny w Ukrainie spowodował gwałtowny wzrost cen surowców na świecie, w tym m.in.: ropy naftowej, węgla, gazu, a także surowców rolnych. W tej sytuacji gwałtownie wzrosły ceny żywca rzeźnego, ale jednocześnie zwiększyły się koszty jego produkcji, w wyniku wzrostu cen zbóż, pasz przemysłowych i nośników energii. W 2022 roku wzrost eksportu mięsa, jego przetworów i żywych zwierząt zwiększył się w ujęciu ilościowym o 2,2%, natomiast w ujęciu wartościowym aż o 39%, osiągając wartość około 9,6 mld euro. Saldo w handlu zagranicznym mięsem i jego produktami wzrosło do około 6,5 mld euro i wynikało głównie ze wzrostu wartości eksportu mięsa drobiowego i wołowego.

Podsumowanie i wnioski

9. **Gwałtowny wzrost cen żywca rzeźnego w skupie pod koniec I kw. 2022 roku spowodował wzrost cen zbytu w przedsiębiorstwach mięsnych, a w efekcie cen detalicznych mięsa i jego przetworów. Towarzyszył temu spadek siły nabywczej konsumentów (w wyniku szybko zwiększającej się inflacji), który ograniczał popyt na mięso i jego przetwory w 2022 roku. Przewiduje się, że ta tendencja utrzymać się będzie również w 2023 roku.**
10. **W tych nadzwyczajnych uwarunkowaniach (pandemia Covid-19 oraz wojna w Ukrainie) rynek mięsa czerwonego zmagał się także z afrykańskim pomorem świń (ASF), a rynek drobiu z grypą ptaków. Nastąpiła więc kumulacja niekorzystnych zdarzeń. W przypadku rynku drobiu jest to o tyle ważne, że ponad 60% jego produkcji kierowane jest na eksport, w tym również do krajów trzecich. Ponadto, w 2022 roku pogłębił się kryzys na rynku mięsa wieprzowego.**

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Dziękujemy za uwagę

Dr hab. inż. Elżbieta Szymańska, prof. SGGW

e-mail: elzbieta_szymanska@sggw.edu.pl

Dr inż. Robert Mroczek

e-mail: Robert.Mroczek@ierigz.waw.pl

www.ierigz.waw.pl